

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే పంచమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే పంచమోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

పౌరోహిత్యాయ భగవాన్ వృతః కావ్యః కిలాసురైః |
శండామర్కౌ సుతౌ తస్య దైత్యరాజగృహంతికే || 1 ||

తౌ రాజ్ఞా ప్రాపితం బాలం ప్రహ్లాదం నయకోవిదం |
పాఠయామాసతుః పాఠ్యానన్యాంశ్చాసురబాలకాన్ || 2 ||

యత్తత్ర గురుణా ప్రోక్తం శుశ్రువేఽనుపపాఠ చ |
న సాధు మనసా మేనే స్వపరాసద్గ్రహాశ్రయం || 3 ||

ఏకదాసురరాట్ పుత్రమంకమారోప్య పాండవ |
పప్రచ్ఛ కథ్యతాం వత్స మన్యతే సాధు యద్భవాన్ || 4 ||

ప్రహ్లాద ఉవాచ

తత్సాధు మన్యేఽసురవర్య దేహినాం
సదా సముద్విగ్నధియామసద్గ్రహాత్ |
హిత్యాఽఽత్మపాతం గృహమంధకూపం
వనం గతో యద్ధరిమాశ్రయేత || 5 ||

నారద ఉవాచ

శ్రుత్వా పుత్రగిరో దైత్యః పరపక్షసమాహితాః |
జహాస బుద్ధిర్బాలానాం భిద్యతే పరబుద్ధిభిః || 6 ||

సమ్యగ్విధార్యతాం బాలో గురుగేహే ద్విజాతిభిః |
విష్ణుపక్షైః ప్రతిచ్ఛన్నైర్న భిద్యేతాస్య ధీర్యథా || 7 ||

గృహమానీతమాహూయ ప్రహ్లాదం దైత్యయాజకాః |
ప్రశస్య శ్లక్ష్యాయా వాచా సమపృచ్ఛంత సామభిః || 8 ||

వత్స ప్రహ్లాద భద్రం తే సత్యం కథయ మా మృషా |
బాలానతి కుతస్తుభ్యమేష బుద్ధివిపర్యయః || 9 ||

బుద్ధిభేదః పరకృత ఉతాహో తే స్వతోఽభవత్ |
భణ్యతాం శ్రోతుకామానాం గురూణాం కులనందన || 10 ||

ప్రహ్లాద ఉవాచ
స్వః పరశ్చేత్యసద్గ్రాహః పుంసాం యన్మాయయా కృతః |
విమోహితధియాం దృష్టస్తస్మై భగవతే నమః || 11 ||

స యదానువ్రతః పుంసాం పశుబుద్ధిర్విభిద్యతే |
అన్య ఏష తథాన్యోఽహమితి భేదగతాసతీ || 12 ||

స ఏష ఆత్మా స్వపరేత్యబుద్ధిభి -
ర్దురత్యయానుక్రమణో నిరూప్యతే |
ముహ్యంతి యద్వర్తమని వేదవాదినో
బ్రహ్మాదయో హ్యేష భినత్తి మే మతిం || 13 ||

యథా భ్రామ్యత్యయో బ్రహ్మన్ స్వయమాకర్షసన్నిధౌ |
తథా మే భిద్యతే చేతశ్చక్రపాణేర్యదృచ్ఛయా || 14 ||

నారద ఉవాచ
ఏతావద్భ్రాహ్మణాయోక్త్వా విరరామ మహామతిః |
తం నిర్భర్త్యాస్థ కుపితః స దీనో రాజసేవకః || 15 ||

ఆనీయతామరే వేత్రమస్మాకమయశస్కరః |
కులాంగారస్య దుర్బుద్ధేశ్చతుర్థోఽస్యోదితో దమః || 16 ||

దైతేయచందనవనే జాతోఽయం కంటకద్రుమః |
యన్మాలోన్మూలపరశోర్విష్ణోర్నాలాయితోఽర్భకః || 17 ||

ఇతి తం వివిధోపాయైర్భీషయంస్తర్జనాదిభిః |
ప్రహ్లాదం గ్రాహయామాస త్రివర్గస్యోపపాదనం || 18 ||

తత ఏనం గురుర్జ్ఞాత్వా జ్ఞాతజ్ఞేయచతుష్టయం |
దైత్యేంద్రం దర్శయామాస మాతృమృష్టమలంకృతం || 19 ||

పాదయోః పతితం బాలం ప్రతినంద్యాశిషాసురః |
పరిష్వజ్య చిరం దోర్భ్యం పరమామాప నిర్వృతిం || 20 ||

ఆరోప్యాంకమవస్త్రాయ మూర్ధన్యశ్రుకలాంబుభిః |
ఆసించన్ వికసద్వక్త్రమిదమాహ యుధిష్ఠిర || 21 ||

హిరణ్యకశిపురువాచ
ప్రహ్లాదానూచ్యతాం తాత స్వధీతం కించిదుత్తమం |
కాలేనైతావతాఽఽయుష్మన్ యదశిక్షద్ గురోర్భవాన్ || 22 ||

ప్రహ్లాద ఉవాచ
శ్రవణం కీర్తనం విష్ణోః స్మరణం పాదసేవనం |
అర్చనం వందనం దాస్యం సఖ్యమాత్మనివేదనం || 23 ||

ఇతి పుంసార్పితా విష్ణౌ భక్తిశ్చేన్నవలక్షణా |
క్రియతే భగవత్యధ్ధా తన్మన్యేఽధీతముత్తమం || 24 ||

నిశమ్యైతత్సుతవచో హిరణ్యకశిపుస్తదా |
గురుపుత్రమువాచేదం రుషా ప్రస్ఫురితాధరః || 25 ||

బ్రహ్మబంధో కిమేతత్తే విపక్షం శ్రయతాసతా |
అసారం గ్రాహితో బాలో మామనాదృత్య దుర్ముతే || 26 ||

సంతి హ్యసాధవో లోకే దుర్మైత్రాశ్చదృవేషిణః |
తేషాముదేత్యఘం కాలే రోగః పాతకినామివ || 27 ||

గురుపుత్ర ఉవాచ
న మత్ప్రణీతం న పరప్రణీతం
సుతో వదత్యేష తవేంద్రశత్రో |
నైసర్గికీయం మతిరస్య రాజన్
నియచ్ఛ మన్యుం కదదాః స్మ మా నః || 28 ||

నారద ఉవాచ
గురుణైవం ప్రతిప్రోక్తో భూయ ఆహాసురః సుతం |
న చేద్గురుముఖీయం తే కుతోఽభద్రాసతీ మతిః || 29 ||

ప్రహ్లాద ఉవాచ
మతిర్న కృష్టే పరతః స్వతో వా
మిథోఽభిపద్యేత గృహవ్రతానాం |
అదాంతగోభిర్విశతాం తమిస్తం
పునః పునశ్చర్వితచర్వణానాం || 30 ||

న తే విదుః స్వార్థగతిం హి విష్ణుం
దురాశయా యే బహిరర్థమానినః |
అంధా యథాంధైరుపనీయమానా
వాచీశతంత్యామురుదాన్ని బద్ధాః || 31 ||

నైషాం మతిస్తావదురుక్రమాంఘ్రిం
స్పృశత్యనర్థాపగమో యదర్థః |

మహీయసాం పాదరజోఽభిషేకం

నిష్కించనానాం న వృణీత యావత్ || 32 ||

ఇత్యుక్తోపరతం పుత్రం హిరణ్యకశిపూ రుషా |

అంధీకృతాత్మా సోఽత్సంగాన్నిరస్యత మహీతలే || 33 ||

ఆహామర్షరుషావిష్టః కషాయాభూతలోచనః |

వధ్యతామాశ్వయం వధ్యో నిఃసారయత నైర్మతాః || 34 ||

అయం మే భ్రాతృహా సోఽయం హిత్వా స్వాన్ సుహృదోఽధమః |

పితృవ్యహంతుర్యః పాదౌ విష్ణోర్దాసవదర్చతి || 35 ||

విష్ణోర్వా సాధ్వసౌ కిం ను కరిష్యత్యసమంజసః |

సౌహృదం దుస్త్యజం పిత్రోరహాద్యః పంచహాయనః || 36 ||

పరోఽప్యపత్యం హితకృద్యథౌషధం

స్వదేహజోఽప్యామయవత్సతోఽహితః |

భింద్యాత్తదంగం యదుతాత్మనోఽహితం

శేషం సుఖం జీవతి యద్వివర్జనాత్ || 37 ||

సర్వైరుపాయైర్హంతవ్యః సంభోజశయనాసనైః |

సుహృల్లింగధరః శత్రుర్మునేర్దుష్టమివేంద్రియం || 38 ||

నైర్మతాస్తే సమాదిష్టా భర్తా వై శూలపాణయః |

తిగ్మదంష్ట్రకరాలాస్యాస్తామ్రశ్మశ్రుశిరోరుహాః || 39 ||

నదంతో భైరవాన్నాదాంశ్చింధి భింధీతి వాదినః |

ఆసీనం చాహనశ్శో శూలైః ప్రహ్లాదం సర్వమర్మసు || 40 ||

పరే బ్రహ్మణ్యనిర్దేశ్యే భగవత్యఖిలాత్మని |

యుక్తాత్మన్యఫలా ఆసన్నపుణ్యస్యైవ సత్క్రియాః || 41 ||

ప్రయాసేఽపహతే తస్మిన్ దైత్యేంద్రః పరిశంకితః |
చకార తద్వధోపాయాన్నిర్భంధేన యుధిష్ఠిర || 42 ||

దిగ్గజైర్దండశూకైశ్చ అభిచారావపాతనైః |
మాయాభిః సన్నిరోధైశ్చ గరదానైరభోజనైః || 43 ||

హిమవాయ్వగ్నిసలిలైః పర్వతాక్రమణైరపి |
న శశాక యదా హంతుమపాపమసురః సుతం |
చింతాం దీర్ఘతమాం ప్రాప్తస్తత్కర్తుం నాభ్యపద్యత || 44 ||

ఏష మే బహ్వాసాధూక్తో వధోపాయాశ్చ నిర్మితాః |
తైస్తైర్ద్రోహైరసద్ధర్మైర్ముక్తాః స్వేనైవ తేజసా || 45 ||

వర్తమానోఽవిదూరే వై బాలోఽప్యజడధీరయం |
న విస్మరతి మేఽనార్యం శునఃశేప ఇవ ప్రభుః || 46 ||

అప్రమేయానుభావోఽయమకుతశ్చిద్భయోఽమరః |
నూనమేతద్విరోధేన మృత్యుర్మే భవితా న వా || 47 ||

ఇతి తచ్చింతయా కించిన్మానశ్రియమధోముఖం |
శండామర్కావౌశనసౌ వివిక్త ఇతి హోచతుః || 48 ||

జితం త్వయైకేన జగత్త్రయం భ్రువో -
ర్విజృంభణత్రస్తసమస్తధిష్ణ్యపం |
న తస్య చింత్యం తవ నాథ చక్షుషే
న వై శిశూనాం గుణదోషయోః పదం || 49 ||

ఇమం తు పాశైర్వరుణస్య బద్ధ్వా
నిధేహి భీతో న పలాయతే యథా |
బుద్ధిశ్చ పుంసో వయసాఽఽర్యసేవయా
యావద్ గురుర్భార్గవ ఆగమిష్యతి || 50 ||

తథేతి గురుపుత్రోక్తమనుజ్ఞాయేదమబ్రవీత్ |
ధర్మా హ్యసోఽపదేష్టవ్యా రాజ్ఞాం యే గృహమేధినాం || 51 ||

ధర్మమర్థం చ కామం చ నితరాం చానుపూర్వశః |
ప్రహ్లాదాయోచతూ రాజన్ ప్రశ్రితావనతాయ చ || 52 ||

యథా త్రివర్గం గురుభిరాత్మనే ఉపశిక్షితం |
న సాధు మేనే తచ్ఛిక్షాం ద్వంద్వారామోపవర్జితాం || 53 ||

యదాఽఽచార్యః పరావృత్తో గృహమేధీయకర్మసు |
వయస్యైర్బాలకైస్తత్ర సోపహూతః కృతక్షణైః || 54 ||

అథ తాఞ్ శ్లక్ష్యయా వాచా ప్రత్యాహూయ మహాబుధః |
ఉవాచ విద్వాంస్తన్నిష్ఠాం కృపయా ప్రహసన్నివ || 55 ||

తే తు తద్గౌరవాత్సర్వే త్యక్తకీడాపరిచ్ఛదాః |
బాలా న దూషితధియో ద్వంద్వారామేరితేహితైః || 56 ||

పర్యుపాసత రాజేంద్ర తన్మ్యస్తహృదయేక్షణాః |
తానాహ కరుణో మైత్రో మహాభాగవతోఽసురః || 57 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
సప్తమస్కంధే ప్రహ్లాదానుచరితే పంచమోఽధ్యాయః ||